

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертаційну роботу Ситніка Євгена Ігоровича
на тему:
«Управління системою економічної безпеки підприємства на основі
інноваційних цифрових технологій»,
представлену на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 07 Управління та адміністрування
за спеціальністю 073 Менеджмент

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження. Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена тим, що перехід до цифрової економіки трансформує технологічні, організаційні та інформаційні засади діяльності підприємств, одночасно посилюючи спектр ризиків та загроз економічній безпеці. Масове впровадження цифрових технологій, мережових платформ і даних як стратегічного ресурсу створює нові можливості для підвищення ефективності управління, проте робить підприємства більш чутливими до кіберзагроз, витоків інформації, технологічних збоїв і маніпуляцій у цифровому середовищі. За таких умов зростає потреба у науково обґрунтованих підходах до управління системою економічної безпеки, які поєднують традиційні інструменти менеджменту з інноваційними цифровими рішеннями. Обрана тема є своєчасною, оскільки відповідає запиту практики на формування структурованих моделей оцінювання рівня цифровізації безпекових процесів, розроблення стратегій та механізмів їх реалізації. Постановка наукового завдання, яке спрямоване на обґрунтування теоретико-методичних засад і розроблення науково-практичних рекомендацій щодо управління системою економічної безпеки підприємства на основі інноваційних цифрових технологій, є логічною та аргументованою. Узгодженість проблематики, мети та очікуваних результатів забезпечує цілісність дослідницької логіки та прикладну спрямованість роботи.

Здобувачеві вдалося успішно вирішити поставлене наукове завдання, суть якого полягає у обґрунтуванні теоретико-методичних засад та розробці науково-практичних рекомендацій управління системою економічної безпеки

підприємства на основі інноваційних цифрових технологій яке має важливе значення для розвитку сучасного менеджменту. З огляду на зазначене, тема дисертаційного дослідження Ситніка Євгена Ігоровича є актуальною.

Зв'язок роботи з державними (галузевими) науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано у відповідності з планом науково-дослідних робіт ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», а саме: НДР «Науково-методичні засади реалізації сучасних концепцій та технологій управління підприємствами, установами та організаціями в умовах економічного відновлення і глобалізованого розвитку» (номер державної реєстрації 0122U201378) де автором систематизовано сучасні наукові концепти в дослідженні сутності та впровадження цифрових технологій в управлінні; досліджено теоретичні основи впровадження інноваційних цифрових технологій в управлінні системою економічної безпеки підприємства та визначено сутність інформаційно-цифрової складової системи економічної безпеки підприємства; обґрунтовано структуру, елементи та визначено складові системи економічної безпеки підприємства розбудованої на основі інноваційних цифрових технологій.

2. Наукова новизна досліджень і отриманих результатів

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у розвитку теоретико-методичних положень та у формуванні прикладних інструментів управління системою економічної безпеки підприємства в умовах цифрової трансформації. Найбільш вагомими результатами, що мають теоретичну і практичну цінність, є такі напрацювання:

1. розроблення моделі комплексного оцінювання впровадження інноваційних цифрових технологій в управлінні системою економічної безпеки підприємства, що створює можливості для аналізу та отримання об'єктивних інтегрованих даних про стан і рівень цифровізації безпекових процесів;
2. обґрунтування стратегії управління системою економічної безпеки підприємства на основі використання інноваційних цифрових технологій, що

поєднує стратегічні й оперативні цілі за ключовими напрямками та передбачає цифровізацію управлінської, операційної і безпекової діяльності;

3. формування механізму управління системою економічної безпеки підприємства на основі впровадження інноваційних цифрових технологій як сукупності елементів і управлінських дій, спрямованих на розробку, реалізацію та контроль виконання планів і заходів відповідно до прийнятої стратегії;

4. побудова аналітичної проекції впливу впровадження інноваційних цифрових технологій на управління системою економічної безпеки підприємства, що дає змогу ідентифікувати вплив окремих груп технологій та обґрунтувати комплексність їх застосування для досягнення належного рівня економічної безпеки.

Іншими вагомими результатами є те, що у роботі удосконалено структуру, елементи та визначено правову, фінансову, кадрову, інтелектуальну, виробничо-операційну, матеріально-майнову, техніко-технологічну, інноваційно-інвестиційну, інформаційно-цифрову, інтерфейсну, ринкову, фізичну складові системи економічної безпеки, цифровізація якої, на відміну від існуючих, дає можливість автоматизувати, оптимізувати процеси управління, зменшити витрати, забезпечити зростання ефективності та результативності у всіх функціональних сферах діяльності підприємства, як єдиної цілісної системи і таким чином досягнути зростання рівня стабільності, надійності економічної безпеки підприємства; досліджено концептуально-методичні засади управління системою економічної безпеки підприємства та виявлено дію наукових підходів трьох рівнів: (1) наукових підходів до розуміння поняття економічної безпеки; (2) наукових підходів до розуміння системи економічної безпеки; (3) підходів до управління системою економічної безпеки підприємства, та на відміну від існуючих, обґрунтовано новий технологічний підхід до розуміння управління системою економічної безпеки підприємства; ідентифіковано та систематизовано три груп показників: цифровізації загальних процесів функціонування підприємства; показників впровадження цифрових технологій для управління бізнес-процесами діяльності; показників впровадження

цифрових технологій в забезпеченні економічної безпеки до складу яких віднесено п'ятдесят два показники системний аналіз яких забезпечує можливості для моніторингу та подальшого всебічного системного оцінювання процесів управління системою економічної безпеки підприємства; ідентифіковано та систематизовано наукові концепти та узагальнено функції застосування цифрових технологій в управлінні використанні яких забезпечує можливість впровадження цифровізації, цифрової трансформації бізнес-процесів у всіх функціональних сферах діяльності підприємства та формування якісно нових комунікацій співпраці і взаємодії з партнерами, стейкхолдерами зовнішнього, глобального середовища, що дасть можливість оптимізувати, зменшити витрати, забезпечити зростання економічної та ринкової ефективності діяльності підприємства; досліджено теоретичні основи застосування інноваційних цифрових технологій в управлінні системою економічної безпеки підприємства та визначено сутність інформаційно-цифрової складової, яка поєднує в собі ознаки та функції інформаційної та цифрової складових, що разом надають технології, інструменти та засоби, мають значно ширші можливості для впровадження ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення та формують комплексний дієвий захист підприємства адаптований до протидії реалізації небезпек і загроз. Наукове обґрунтування наявних результатів є методологічно-коректним та достатнім.

3. Методологічна база. Методологічний апарат роботи є достатньо розгорнутим і включає використання загальнонаукових та спеціальних підходів, зокрема захисного, стійкісного, гармонізаційного, адаптивного, конкурентного, підходу з позицій реалізації власних стратегічних економічних інтересів, комплементарного та комплексного наукових підходів до розуміння поняття економічної безпеки підприємства; системного, цільового, процесного, структурного, комплексного, функціонального та ситуаційного наукових підходів до розуміння системи економічної безпеки підприємства; ресурсно-функціонального, програмно-цільового, ситуаційного, стратегічного, системного та інституційного підходів до управління системою економічної

безпеки підприємства. У формуванні механізму управління системою економічної безпеки підприємства на основі інноваційних цифрових технологій автором було застосовано адміністративно-розпорядчі, економічні, соціально-психологічні методи, техніко-технологічні методи та технології управління. Обґрунтовано новий технологічний підхід до управління системою економічної безпеки підприємства.

4. Основні результати та їх достовірність. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. У дисертації визначено наукове завдання, яке полягало в обґрунтуванні теоретико-методичних засад та розробці науково-практичних рекомендацій щодо управління системою економічної безпеки підприємства на основі інноваційних цифрових технологій. Об'єктом дослідження є процес управління системою економічної безпеки підприємства на основі інноваційних цифрових технологій. Предмет дослідження охоплює теоретико-методичні та науково-практичні засади, стратегії, методи, механізми й моделі відповідного управління. Методологічний апарат роботи є достатньо розгорнутим і включає використання загальнонаукових та спеціальних підходів, зокрема системного, процесного, структурного, функціонального та ситуаційного, а також низки безпекових підходів до трактування економічної безпеки підприємства і ресурсно-функціонального та програмно-цільового підходів до управління. Застосований інструментарій відповідає логіці дослідження, забезпечує обґрунтованість висновків і дає можливість отримати результати, придатні для впровадження у практику управління.

5. Практичне значення та впровадження результатів. Практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає у можливості використання сформульованих положень, висновків та рекомендацій у науковій і науково-дослідній діяльності, а також у процесі управління системою економічної безпеки підприємств на основі інноваційних цифрових технологій. Позитивним є те, що результати дослідження мають підтвердження впровадження у діяльності підприємств, зокрема у частині вдосконалення

організаційного забезпечення економічної безпеки та управління впровадженням цифрових технологій і відповідних програмних продуктів.

Практичне значення одержаних результатів підтверджується довідками впровадження науково-практичних рекомендацій дисертанта у роботі ТОВ "ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА КОМПАНІЯ УКРНІХРОМ" (довідка № 08/09-04 від 08.09.2025 р.), обґрунтовану структуру, елементи та визначені складові системи економічної безпеки, розроблену модель комплексного оцінювання використано у роботі ТОВ «ЄВРОУКРСІТІГРІН» (довідка № 003/18 від 18.09.2025 р.); науково-практичні положення дисертаційної роботи: впроваджені у практичну діяльність з управління системою економічної безпеки ТОВ "ДОСЛІДНИЙ ЗАВОД ЗВАРЮВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ІНСТИТУТУ ЕЛЕКТРОЗВАРЮВАННЯ ІМ. Є.О. ПАТОНА" НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ (довідка № 07/003/9 від 22.09.2025 р.). Висновки та пропозиції роботи використані під час підготовки аналітичних матеріалів ТОВ «Леві-9 Україна» (довідка № 29/9 від 29.09.2025 р.).

Наявність довідок про впровадження підсилює прикладну цінність напрацювань та демонструє їх готовність до практичного використання.

6. Публікації та апробація результатів дослідження. Рівень апробації та публічного обговорення результатів дисертації є достатнім. За темою дослідження здобувачем підготовлено 11 наукових праць загальним обсягом 6 друк. арк., у тому числі 5 статей у наукових фахових виданнях України, а також 6 публікацій матеріалів участі у науково-практичних конференціях різного рівня. Тематика публікацій відповідає змісту дисертаційної роботи, а їх сукупність відображає послідовність наукового пошуку автора та аргументує достовірність отриманих результатів.

7. Структура, логіка викладу та рівень оформлення роботи. Дисертаційна робота має чітку структуру і логічно побудований виклад матеріалу. Дослідження складається зі вступу, анотації, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 288 сторінок, з яких 229 сторінок основного тексту. Дисертація

містить 19 таблиць, 30 рисунків та 17 сторінок додатків, а список використаних джерел налічує 248 найменувань. Оформлення дисертації відповідає загальноприйнятим вимогам, а візуалізація результатів у таблицях і рисунках сприяє кращому сприйняттю фактологічного матеріалу.

8. Дискусійні положення та зауваження. Відзначаючи загалом високий рівень обґрунтованості теоретичних і методичних положень, цілісність роботи та її практичну спрямованість, доцільно вказати на окремі моменти, які мають дискусійний характер або потребують додаткового уточнення і можуть бути враховані здобувачем у подальших наукових розвідках:

1. Під час представлення наукових підходів до розуміння економічної безпеки та управління системою економічної безпеки підприємства доцільно більш виразно окреслити обраний автором домінуючий підхід і детальніше розкрити його зміст та управлінські наслідки.

2. У теоретичному розділі варто було б чіткіше класифікувати інноваційні цифрові технології, які використовуються саме в контурі економічної безпеки, відмежувавши їх від цифрових технологій загального управлінського призначення, а також обґрунтувати критерії такої диференціації.

3. Для посилення прикладної визначеності запропонованого механізму управління доцільно розширити опис організаційних ролей і відповідальності підрозділів, а також окреслити мінімальні вимоги до даних, цифрової інфраструктури та регламентів контролю.

4. У моделі комплексного оцінювання впровадження інноваційних цифрових технологій доцільно навести вагові коефіцієнти показників за складовими або описати алгоритм їх визначення, що підвищило б прозорість інтерпретації інтегральних результатів та придатність моделі для масштабування на різні типи підприємств.

Проте зазначені дискусійні питання не зменшують позитивної оцінки роботи, її наукової цінності, актуальності та практичного значення.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Ситніка Євгена Ігоровича на тему «Управління системою економічної безпеки підприємства на основі інноваційних цифрових технологій» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання та має істотне значення для галузі знань 07. «Управління та адміністрування». Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства: «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор Ситнік Євген Ігорович, на підставі прилюдного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» та спеціальністю 073 «Менеджмент».

Рецензент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри управління
фінансово-економічною безпекою
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

МІГУС І.П.

І.П. Мигус засвідчує
Ідентифікаційний код 04639922
Директор департаменту кадрів Вищого навчального закладу
Університет економіки та права "Крок"
Олександр Паламчук
"04" 20 26 р.